

ליל שבת - כ"ג

1

בַּיּוֹם הַזֶּה לֹא עָבַדְתָּ אֵת אֱלֹהֵי אֲחֵרִים כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד.
לֹא יָרַדְנוּ אֵלֵינוּ מַלְאָכָיו לְעִוָּב וְלַעֲוֹנוֹתֵינוּ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד.
לֹא יָרַדְנוּ אֵלֵינוּ מַלְאָכָיו לְעִוָּב וְלַעֲוֹנוֹתֵינוּ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד.

2

ליל שבת

כמה סעודות חייב אדם לאכול בשבת? שלוש רבי חירקא אומר ארבע א"ר יוחנן
ושנייהם מקרא אחד דרשו "ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לה' היום לא תמצאוהו בשדה
רבי חירקא סבר הני תלתא היום לבר מאורתא ורבנן סברי בהרי דאורתא תנן נפלה דליקה בלילי שבת

3

ליל שבת

פני א"ר יהושע בן לוי משום בר קפרא יכל
המקיים שלוש סעודות בשבת ניצול משלש
פורעניות מחבלו של משיח ומדינה של גיהנם
וממלחמת גוג ומגוג מחבלו של משיח כתיב
הבא יום וכתיב התם °הנה אנכי שולח לכם
את אליה הנביא לפני בוא יום וגו' מדינה של גיהנם כתיב הבא יום וכתיב
התם °יום עברה היום ההוא ממלחמת גוג ומגוג כתיב הבא יום וכתיב התם
°ביום בא גוג א"ר יוחנן משום רבי יוסי כל המענג את השבת נותנין לו נחלה
בלי מצרים שנאמר °או התענג על ה' וזרכבתך על במתי ארץ והאבלתך

חג המצות והחמץ (4)

מקדים : ט חייב אדם [ו] לאכול שלש [ז] סעודות בשבת אחת ערבית ואחת שחרית ואחת [ח] במנחה. וצריך להזהר בשלש סעודות אלו שלא יפחות מהן כלל. ואפילו עני המתפרנס מן הצדקה סועד שלש סעודות. ואם היה חולה מרוב האכילה או שהיה מתענה תמיד פטור משלש סעודות. וצריך לקבוע כל סעודה משלשתן על היין [ט] ולבצוע על שתי ככרות. וכן בימים טובים :

סוכה אורח חיים (5)

תקנת מצות יום להלך אותו חציו לבית הסודש וחציו לאכילה ושתייה (א) ואע"פ שצריך כל אדם לצמצם יציאותיו אל יצמצם בחוציאת י"ט (ב) וצריך לנכונו ולענונו כדרך שמענו ומבבד השבת ובהלכות שבת כתבתיו (ג) וי"א שצריך לעשות בו ג' סעודות וכן כתב הרמב"ם ז"ל וא"א הרא"ש לא נתב כן כתב הרמב"ם ז"ל חייב אדם להיות שמח ומנוח לב במועד הוא ואשתו ובניו וכל הנלוים אליו כל אחד כראוי לו כיצד (ד) הקטנים נותן להם קליזות ואגוזים ומגדנות והנשים קונה להם בגדים ותבשילים כפי ממונו (ה) והאנשים אוכלין בשר ושותין יין כשהוא אוכל

יין - צק כס כלי (גמל) (6)

אורחא דמילתא נקט : וי"א י"א נמי מאן דאמר דמשלים להו בפירי ובמיני תרגימא כדאמרינן בפרק הישן (דף כו.) לרבנן ר"א דאמר י"ד סעודות חייב אדם לאכול בסוכה במאי משלים להו ומהדרין במיני תרגימא ומיני תרגימא היינו פירות והע"ג דרבא פליג עליה בפרק במרא דיומא (דף עט:) ואמר דפירי לא בעי סוכה מסקנא דהיא שמעמא ללו כרבא אחיא : וכתב ר"מ ז"ל דנשים חייבות בג' סעודות וכן נמי לבצוע על שתי ככרות שאף הן היו בגם המן ואין טורף שכלל מעשה שבת איש והשה סוין כדילפינן [ברכות דף כ:] מוכור ושומר את שיטת בשמירה ישט נר מצוה בזכירה ובכלל זה היו כל מוציאי שבת : הורה אור

פסוקים ק"ז

7

ושמע מינה אומר כי קדושות על טוס אחד
 וש"מ ב"ש היא ואליבא דרבי יהודה רב אשי
 אמר מעמו פגמו וכוס של ברכה צריך שיעור
 תדא מילתא היא וה"ק מ"מ מעמו פגמו משום
 דכוס של ברכה צריך שיעור רבי יעקב בר
 אירי קפיד אחצבא פנימא רב אירי בר שישא
 קפיד אבסא פנימא מר בר רב אשי קפיד
 "אפילו ארבותא פנימא ת"ר זכור את יום
 השבת לקדשו וזכרתו על היין אין לי אלא
 ביום בלילה מנן ת"ל זכור את יום השבת
 לקדשו בלילה מנן אדרבה עיקר קדושתא
 בלילה הוא קדיש דכי קדיש תחלת יומא
 בעי לקדושי ותו בלילה מנן ת"ל זכור את
 יום תנא מיהדר אלילה וקא נסיב ליה קרא
 דיממא ת"ק זכור את יום השבת לקדשו
 וזכרתו על היין בכניסתו אין לי אלא בלילה
 ביום מנן ת"ל זכור את יום השבת ביום
 מאי מברך אומר רב יהודה בפה"ג רב אשי
 איקלע למחזא אמר ליה ליקדיש לן מר

8

16 כי אוקי ח"ץ כ"א

לאכול עד שיתפלל: וכתב הרמב"ם ז"ל (יא) שגם
 בסעודה שלישית קובע על היין ובוצע על שתי ככרות

וארוני אבי הרא"ש ז"ל לא היה מברך על היין קודם
 משום דאיתקש יום ללילה לענין קדוש מה לילה סגי
 בחד זימנא אף ביום נמי סגי בחד זימנא אבל היה

מלוא ברכה 67 (9)

א (א) משתחשף. ואפלו (ב) בספק השכה. וענין לעיל
בסימן רסא במשנה ברוכה, ונזקטינו לספק השכה
מכף משקצה הסכה, לענין הדלקת הנרות וכל מלאכה;
ומכל מקום נראה לי דלענין אכילת סעודה שלישית,
(ג) אם לא אכל מקדם, בודאי צריך לאכל אפלו אחר
שקיעה, (ג) ואפלו לשאר אכילה אם הוא פאב לאכל
ולשתות, גם כן אין להחמיר (ד) עד חצי שעה שקדם
צאת הפוכבים. כתב המגן אברהם, דמה שכתב המחבר
'משתחשף' מירי כשלא התפלל ערבית, אבל אם התפלל
ערבית, אפלו אם התפלל מבעוד יום [דיש אפן שמתה,
וכבסימן רצג], חלה עליו חובת הבדלה, (ט) ואסור לאכל
עד שיבדיל על הכוס: (ז) יושב ואוכל. ואפלו רק